

Utbildningsutskottets betänkande

1980/81: 26

med anledning av proposition 1980/81: 100 såvitt gäller anslag till vissa inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde gemensamma ändamål jämte motioner

NIONDE HUVUDTITELN

I detta betänkande behandlas förslag som regeringen förelagt riksdagen i proposition 1980/81: 100 bilaga 12 (utbildningsdepartementet) under avsnitt H. Vissa inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde gemensamma ändamål.

Kulturutskottet har i yttrande 1980/81: 5 y förklarat sig inte ha funnit anledning till erinran mot regeringens förslag såvitt de avser kulturändamål. Yttrandet är fogat som *bilaga* till detta betänkande.

1. Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde. Regeringen har under punkt H 1 (s. 677–687) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att besluta om byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde inom de kostnadsramar som förordats i propositionen.

2. till Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 170 000 000 kr.

Utskottet

Detta anslag är avsett för byggnadsarbeten inom de delar av sektorerna utbildning, forskning och kultur – med undantag för verksamheten vid Sveriges Radio – som finansieras via utbildningsdepartementets huvudtitel och där byggnadsstyrelsen har ansvaret för lokalförsörjningen.

Under anslaget har två investeringsplaner förts upp, nämligen en för utbildning och forskning samt en för kulturändamål m. m. Den förstnämnda investeringsplanen avser byggnadsarbeten för högskoleenheter och specialskolan. Investeringsplanen för kulturändamål m. m. avser främst byggnadsarbeten för de statliga museerna samt för Operan och Dramatiska teatern.

I budgetpropositionen framhåller föredragande statsrådet att investeringsutrymmet m. m. medger igångsättning av endast ett fåtal högt prioriterade objekt. Även under de närmaste åren kommer investeringsutrymmet att vara begränsat och lokalplaneringen måste därför, menar föredraganden, inriktas på ett bättre utnyttjande av redan befintliga lokaler. Mot denna bakgrund föreslås att kostnadsramen Diverse objekt höjs från

26 200 000 kr. innevarande budgetår till 45 000 000 kr. budgetåret 1981/82. Föredraganden räknar därvid med att gränsen för de byggnadsobjekt som skall redovisas till riksdagen med särskilda kostnadsramar höjs från 2 milj. kr. till 4 milj. kr.

Utbildningsutskottet har ingen erinran mot regeringens förslag såvitt gäller investeringsplanen för utbildning och forskning. Då kulturutskottet inte heller har något att erinra såvitt avser byggnadsarbeten för kulturändamål, tillstyrks regeringens förslag i sin helhet.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen bemyndigar regeringen att besluta om byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde inom de kostnadsramar som förordats i proposition 1980/81: 100,
2. att riksdagen till *Byggnadsarbeten inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde* för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 170 000 000 kr.

2. Inredning och utrustning av lokaler vid högskoleenheterna m. m. Regeringen har under punkt H 2 (s. 687–698) föreslagit riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att besluta om anskaffning av inredning och utrustning av lokaler vid högskoleenheterna m. m. inom de kostnadsramar som förordats i propositionen,
2. till Inredning och utrustning av lokaler vid högskoleenheterna m. m. för budgetåret 1981/82 anvisa ett reservationsanslag av 165 000 000 kr.

Motionerna

1980/81: 973 av Olof Palme m. fl. (s) vari, såvitt nu är i fråga, yrkas

29. att riksdagen till Inredning och utrustning vid högskoleenheterna m. m. för budgetåret 1981/82 beslutar anvisa ett i förhållande till regeringens förslag med 10 000 000 kr. förhöjt reservationsanslag av 175 000 000 kr. i enlighet med vad som anförts i motionen.

(Yrkandena 1, 3, 15, 16, 19 och 20 har utskottet behandlat i betänkande 1980/81: 20, yrkande 17 i betänkande 1980/81: 21, yrkandena 4–9, 12 och 13 i betänkande 1980/81: 23 samt yrkandena 2, 10, 11 och 18 i betänkande 1980/81: 24. Övriga yrkanden behandlar utskottet i annat sammanhang.)

1980/81: 1717 av Alf Wennerfors (m) vari yrkas att riksdagen beslutar begära att regeringen låter avbyråkratisera och effektivisera den statliga ADB-anskaffningen inom universitets- och högskoleområdet.

Utskottet

Från detta anslag bestrids utgifter för inredning och utrustning av lokaler vid högskoleenheterna inom utbildningsdepartementets verksamhetsområde samt vid vissa statliga institutioner inom bl. a. skol- och kulturområdena.

I utrustningsplanen har förts upp bl. a. en kostnadsram om 35 milj. kr. till forskningsrådsnämndens disposition och en kostnadsram om 76 milj. kr. till universitets- och högskoleämbetets disposition (UHÄ-ramen).

I motion 1980/81: 973 föreslås att sistnämnda kostnadsram ökas med 10 milj. kr. i förhållande till regeringens förslag (yrkande 29). Motionärerna anser att behovet av ersättning och komplettering av utrustningen vid högskoleenheterna är stort. Dessutom behövs utrustning i anslutning till de förslag om satsningar i övrigt inom olika utbildnings- och forskningsområden som motionärerna har lagt fram i motionen.

Utskottet anser att det av statsfinansiella skäl inte är möjligt att tillgodo-se utrustningsbehoven vid högskoleenheterna utöver vad som föreslagits i budgetpropositionen. Utskottet erinrar om att kostnadsramen till forskningsrådsnämndens disposition är avsedd för anskaffning av sådan dyrbar vetenskaplig utrustning som är erforderlig för genomförande av forskningsrådsfinansierade projekt. Den föreslagna höjningen av denna ram är bl. a. ägnad att avlasta UHÄ-ramen kostnader för sådan utrustning och därmed ge högskoleenheterna större möjligheter att från sistnämnda ram bekosta utrustning av annat slag. Riksdagen bör med hänvisning till det nu anförda avslå motion 1980/81: 973 yrkande 29.

Utbildningsutskottet har ingen erinran mot förslagen i övrigt i vad avser utbildningsutskottets verksamhetsområde. Då kulturutskottet inte heller har något att erinra såvitt avser inredning och utrustning av lokaler för kulturändamål, tillstyrks regeringens förslag i sin helhet.

Anskaffning av ADB-utrustning behandlas i motion 1980/81: 1717. Motionären anser att upphandlingen av sådan utrustning inom högskoleområdet behöver avbyråkratiseras och effektiviseras.

ADB-anskaffningsutredningen, som haft till uppgift att se över ordningen för anskaffning av ADB-utrustning i statsförvaltningen, har i december 1980 avlämnat sina förslag (Ds B 1980: 19) Anskaffning av ADB-utrustning. Utredningen har inte funnit anledning att föreslå någon särskild anskaffningsordning för högskolesektorn utan anser att den ordning bör gälla som föreslås för den övriga civila statsförvaltningen. Utredningsförslaget remissbehandlas f. n. Med hänvisning till att den av motionären aktualiserade frågan är under beredning föreslår utskottet att motion 1980/81: 1717 avslås.

Utskottet hemställer

1. att riksdagen med bifall till proposition 1980/81: 100 och med avslag på motion 1980/81: 973 yrkande 29 i denna del bemyndigar regeringen att besluta om anskaffning av inredning och utrustning av lokaler vid högskoleenheterna m. m. inom de kostnadsramar som förordats i budgetpropositionen.
2. att riksdagen med bifall till proposition 1980/81: 100 och med avslag på motion 1980/81: 973 yrkande 29 i denna del till *Inred-*

ning och utrustning av lokaler vid högskoleenheterna m. m. för budgetåret 1981/82 anvisar ett reservationsanslag av 165 000 000 kr..

3. att riksdagen beträffande ordningen för anskaffning av ADB-utrustning avslår motion 1980/81: 1717.

Stockholm den 23 april 1981

På utbildningsutskottets vägnar

STIG ALEMYR

Närvarande vid ärendets behandling: Stig Alemyr (s), Bengt Wiklund (s), Jörgen Ullenhag (fp), Lars Gustafsson (s), Rune Rydén (m), Helge Hagberg (s), Sven Johansson (c), Lennart Bladh (s), Birgitta Rydén (m), Lena Hjelm-Wallén (s), Kerstin Göthberg (c), Ylva Annerstedt (fp), Ann-Catharine Haglund (m), Lars Svensson (s) och Christina Rogestam (c).

Reservation

Utrustning vid högskoleenheterna (punkt 2, mom. 1 och 2)

Stig Alemyr, Bengt Wiklund, Lars Gustafsson, Helge Hagberg, Lennart Bladh, Lena Hjelm-Wallén och Lars Svensson (alla s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 3 börjar "Utskottet anser" och slutar "sin helhet" bort ha följande lydelse:

Utskottet anser i likhet med motionärerna att UHÄ-ramen behöver höjas för att ge högskoleenheterna ökade möjligheter att återanskaffa försliten eller föräldrad utrustning och att komplettera utrustningen i samband med att utbildningen och forskningen förnyas. Utskottet föreslår därför att kostnadsramen till UHÄ:s disposition höjs från 76 milj. kr. till 86 milj. kr. och att till följd därav medelsanvisningen under anslaget ökas med 10 milj. kr. Utbildningsutskottet har ingen erinran mot förslagen i övrigt i vad avser utbildningsutskottets verksamhetsområde. Kulturutskottet har inte framfört någon erinran mot vad som föreslås såvitt avser inredning och utrustning av lokaler för kulturändamål. Utbildningsutskottet tillstyrker därför regeringens förslag med den ändring däri som utskottet med bifall till motion 1980/81: 973 yrkande 29 nu förordat.

dels att utskottets hemställan under 1 och 2 bort ha följande lydelse:

1. att riksdagen med anledning av proposition 1980/81: 100 och med bifall till motion 1980/81: 973 yrkande 29 i denna del bemyndigar regeringen att besluta om anskaffning av inredning och utrustning av lokaler vid högskoleenheterna m. m. inom de kostnadsramar som utskottet förordat.